

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 k., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér
— Megjelenik minden vasárnap és esztűrtőnkön —

Huszonhetedik évfolyam.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7-ik szám
Nyitott sora 30 fillér — Telefon 58-ik szám
— Hirdetések árszabály szerint számítatnak —

A kivándorlási interpelláció.

Zombor, 1908. november 27.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a Ház szerdai ülésén válaszolt Hencz Károly néppárti képviselő ama mult heli interpellációjára, melyet a kivándorlás lebonyolítása körül űzött visszaélések tárgyában intézett a belügyminiszterhez.

Ugy a Ház, mint a közvélemény feszült érdeklődéssel nézett az adandó válasz elé.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter válasza a néppárti interpellációra határozott és kimerítő, de egyuttal tárgyilagos, igazságos és lojális volt. Andrássy teljes lojalitással vette védelmébe azokat a vállalatokat, melyeket a visszaélések súlyos vádjaival illeltek és amidőn ezt cselekedte, egyuttal constálta, hogy a kivándorlási ügy körül történtek hibák és annak lebonyolítása nem ment teljesen rendben. Kor statálta válaszában, hogy a néppárti képviselő vádjai amidőn egyrészt egyáltalában nem állnak, másrészt amennyiben megállanak, már régen orvosolt sérelmekre vonatkoznak és hogy a Hencz által felhozott vádak legfőjebb a meneljegyírodát terhelheti, de semmiesetre azokat a vállalatokat és személyeket, akik ellen a néppárti képviselő azokat számdékosan kiélezte.

Jóleső megnyugvással vette tudomásul a Ház a belügyminiszter azon törekvését, hogy a visszaéléseket megszüntesse, a kivándorlási csábításnak véget vessen, és az egész kivándorlási ügy lebonyolítását egészséges alapokra helyezze. E cél elérése végett alkotta meg az új kivándorlási törvényt, vetelt véget a meghatalmazottak intézményé-

nek és ezért tárgyal most a hajós társaságokkal, hogy velük méltányos meg egyezésre jusson, amiáttal azt akarja elérni, hogy a kivándorlók érdekei megvédessenek és elejét vegye a mindenféle torzrésznek.

Andrássy gróf nemes hévvel mondott beszéde a néppárti és a függetlenségi klerikálisoknak nem tetszett, Nem tetszett pedig azért, mert az interpellációnak célja nem annyira az volt, hogy a kivándorlás lebonyolítása körül űzött visszaéléseket teleplezze, mint inkább támadás Lány ellen, aki mint az Adria-nak és a Kereskedelmi Banknak elnöke, elsőrendű vezetőszerpejt játszik közgazdasági életünkben, amely szereplése éppen nem népszerű a reakcionáriusok előtt.

Az interpelláció megtételénél kilátzott a klerikális lóláb és Hencz nem azért foglalkozott ezzel a kérdéssel, mintha a kivándorlás megszüntetése lenne akár neki, akár a néppártnak komoly törekvése, hanem azért, hogy a kivándorlás igazi okairól elterelje a közfigyelmet és az egész odiosus ügyet egy-két ember és egy-két vállalat nyakába sózza.

A népet nem lehet kivándorlásra csábítani. Azt a nyomor űzi ki ebből az országból. Szerelnők látni a kivándorlási ügynökök minden ravaszkodását és furfangját akkor, ha itt megelégedett nép lakkék?

Igen jól tudja Hencz és a néppárt, hogy a nép éhen hal! itt, hát megengedik, hogy kivándoroljon, ahelyett, hogy segítenének a baján. Mert hazugság az, hogy a népet csábítják a kivándorlásra. Próbálják meg a kivándorlási ügynökök kicsábítani Hencz urat, vagy a kath. püspököket, vagy akár Polónyit, — akik valamennyien

igen jól érzik magukat sok ezer társukkal együtt ebben az országban! Persze, ezeknél csütörtököt mondana a kivándorlási ügynökök minden mesterkedése.

Ha a néppárt ellene van a kivándorlásnak és faj neki ez a vérvesztés és igaz barátja a népek, mint ahogy hazudni szereti — tagadja meg önmagát és mutasson a kivándorlási baj igazi okaira.

Társadalmunkat tag zni, a részeket egymásra uszítani, a társadalmi békét felekezeti izgatással feldulni, ez a néppárt szokása, emberek helyzetét, felekezeti okok miatt lehetetlenné tenni az ő bűne. Hát az kinek a bűne, hogy a tisztességes keresetet és munkát gyalázza és hogy aki ebben az országban dolgozik és keres és netalan meggazdagszik, az vagy csaló vagy zsidó! Nohát ilyen felfogás terjesztése mellett nem nagyon fejlődik ki az emberekben a munka szeretete.

Ebben az országban munka után vagyonosodni nem szabad, mert csaló vagy zsidó, de röglön megszűnik az lenni, mihelyt a néppárt szekerét lója. Ha a néppárt oly nagyon ellene van a kivándorlásnak, tegye lehetetlenné. Adjon kenyeret és munkát a népek. Van Magyarországon elég oly birtok, amelyből minden kivándorlónak adhat annyit, hogy meg fog élni belőle. Agitáljon amellett, hogy ne gyermektelen emberek költsek a javak millióit, hanem a nép százezrei, akiknek ugyanannyi joguk van a jóllakáshoz, mint Hencz urnak és népboldogító társainak.

Kemény.

* **A választási reform** előkészítésére kiküldött 31-es bizottság kedden, december elsején délután 5 órakor a képviselőház 1. számú termében tartja első érdemleges ülést, amelyen gróf Andrássy Gyula belügyminiszter választási törvényjavaslatát veszik tárgyalás alá.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testület, megszünteti a köhögést, válalékok, effelt izradat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárdköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjes mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerészekben. — Ára Üvegkistát 4.— korona.

* A kormány a városoknak.

Ugy látszik, hogy a kormány mégis csak akar valamit tenni a városok érdekében, hogy az állam részére teljesített szolgáltatások ellenében a városnak kárpótlást nyújt. Belátták a kormánytól is, hogy a városok állami támogatás nélkül nem képesek teljesíteni azokat a kiadásokat, amelyek a fejlődés rájuk parancsol. A belügyminiszter leiratot intézett a városokhoz a így Zombor városhoz is, hogy december 15-ig terjesszék fel a városok adózási és vagyoni viszonyainak és az alkalmazottak illetményeinek táblázatos kimutatását, teljes részletességgel. A leirathoz mellékelni a táblázatos kimutatás mintáját is.

A megyei telefon.

Néhány évvel ezelőtt üdvös határozatot hozott a vármegyei közgyűlés, az akkori főispán Latinovits Pál kezdeményezésére, amikor elhatározta, hogy létesíti a megyei törvényhatósági telefont. Ennek a törvényhatósági távbeszélő hálózatnak nagy hívatása van már ma is és még nagyobb lesz akkor, ha majd a hálózat egész teljességében elkészül. A határozat szerint a vármegye minden községe, sőt minden népesebb pusztája telefon összeköttetésre nyer a járás központjával, míg a járási székhelyek a megyei székhellyel nyernék összeköttetés-t.

Ennek a távbeszélőnek nagy fontossága, nagy horderejűnek kell lennie. Hivatva van az eddigi lassú menetű közigazgatást hihetetlenül meggyorsítani s így a községek igazgatásába belevenni a gyorsaságot, az ügyek elintézését gyorsítani és az intézkedéseknek néha szárnyat adni.

Csak az tudja, hogy micsoda nagy értéke van az ilyen telefontak, aki ismeri a községeknek mai berendezkedését. Egyik-másik falunak se vasútja, se távirda hivatala, se orvosa sincsen.

Már most képzeljük el, hogy ilyen községben valaki beteg és gyors orvosi beavatkozásra van szüksége.

A mai állapot az, hogy előbb kicsira kell ülni, aztán egy vagy két óra hosszat kell kocskázni, amíg orvosra talál. Ugyan így van, ha például csendőrségre vagy egyéb azonnali intézkedésre van szükség.

Ma ez az állapot. Óriási és nagy előnyökkel járó változást fog előidézni a törvényhatósági távbeszélő teljes elkészülése — ha kiküszöbölik a mai nehézkes kezelést. Mert a mai nehézkes kezelés mellett kétes értékűvé válik ám a legsűrűbb telefon hálózat is.

Ezidőszent csupán a szolgabírószági székhelyek vannak a megyei távbeszélő hálózatba bekapcsolva és már is sok a zavar és kellemetlenség. Hát még akkor mi lesz, ha az összes falvakban csilingelni fog a telefon készülék.

Elhibázott dolog, — szerény véleményünk szerint — hogy a törvényha-

tósági telefontak nem csináltak külön kapcsoló központi állomást, hanem belevonták az állami telefont hálózatba és az összes megyei állomásnak központjává Szabadkát tették. A szabadkai központ pedig amúgy is tele van halmozva munkával és kapcsolásokkal, hogy képtelen a forgalmat a kívánt gyorsasággal lebonyolítani.

Rövid időn belül az összes községben benne lesznek a hálózatban, legkésőbb jövő évi május vagy június hónapban.

Ha ki akarjuk a telefon nyújtotta gyorsaságot és gazdasági megközigazgatási előnyöket aknázni, akkor mindenekelőtt változtatni kell a kapcsoláson.

Először is ne centralizáljunk mindent Szabadkán, hanem legyen minden járásnak külön kapcsoló központi a járás székhelyén. Ezeknek a járási székhelyeknek pedig állítson a megye — esetleg a postán — egy egész külön központot Zomborban. Aztán meg szükséges volna egész külön vezeték ott is, ahol már már meg van az állami vezeték, mint például Zombor—Szabadka Baja—Szabadka stb. Ha ezek a hibák, a gyorsaságot nagyon is hátráltató bajok végleg kiküszöbölhetnek, akkor remélhetjük, hogy tényleg áldásos lesz a megye lakosságára a megyei távbeszélő.

Elnökválasztás.

A helybeli zsidó hitközségnél a jövő hét folyamán fogják megejteni az elnök és a hitközségi választmány választását. Hetek óta folyik a korteskedés és a zsidóság nagyon készül erre a fontos aktusra. Fontos az aktus nagyon, magánál a ténynél fogva, de fontos kiváltképpen azért, mert egy ilyen hitközségnél, ahol oly sok a tekintélyes ember és ahol a kultúra és haladás iránt oly nagy foku az érdeklődés és érzék, nem lehet közönyös, hogy ki az, akivel e fontos tisztséget betöltik. Nem lehet az mindegy, hogy X. vagy Y. az, aki az elnöki tisztelet betölti.

A hitközség tagjai között észlelhető eme forrongás teljesen érthető, mert különösen a hitközségi elnöki állás az, amelynek betöltésénél a hitközség tagjai kimutatják azt az érzéket, mely őket, mint magyar zsidókat ismerteti meg a világ előtt, mert a zsidó az ő hitközségi életében nem pusztán a vallást és hitéletet ápolja, hanem ápolja a hazaszeretet mellett a tagok kulturális érdekét is nemcsak, de erős bástyáját építi a liberális musnak, az előre törő haladásnak.

A magyar zsidóságnak elvitázhatlan érdeme a magyarságba való beolvadási törekvése, mely törekvésnek mindenkor tanujelét adja és adta a multban. A zsidóság nem ismer nemzetellenes törekvéseket,

ő maga jól tudja hitéletével összeegyeztetni a hazafiságot a haza iránti ünnelet, áldozatkész szeretetet. És ez az erőny teszi a zsidóságot ugyis mint olyan anyagot, mely a kultúrát mindenkor szerette, hazánkban becsessé. Talhaladott álláspont már manapság a zsidóságot mint fajt kezelni és neki — nem tudom miért — külön mértékkel mérni akarni.

Felekezeti hovatartozandóságát illetőleg lehet zsidó, de mint magyar állampolgár, magyar és csakis magyar, érzésében és műveltségében egyaránt.

A zsidóhitközségi elnöki állás betöltése tehát ezért fontos. És mert ilyen szempontok vezérlék a zsidóságot az elnöki tisztség betöltésekor, nagyon tudjuk méltányolni a jobb érzésű és érzékű zsidók azon felháborodását, amelyet azon mivel sem indokolt törekvése néhány embernek a hitközségi tagok közül idézett elő, hogy olyan egyének mellett igyekeznek hangulatot kelteni a hitközségi tagok között az elnöki állás betöltése körül, akiknek — bármily derék emberek legyenek egyébként — de eddigelé a legtávolabbról sem adták bizonyítékát annak, hogy a fentvázoltak értelmében a hitközséget vezetni tudnák.

Nem elég ám az, hogy ilyen fontos állás betöltéséhez a barátok rokonszere és hiúsága, hogy közülök legyen valaki az, aki ezen díszes, megtisztelő és nagyon is fontos tisztséget betöltse, hanem más, nagyon is más kell ahhoz.

Három jelöltet is emlegetnek, két fiskális embert és egy bankárt.

Hiszen mind a három lehet — és az is — becsületes, tisztességes ember, de ha megmérnének az erre a tisztségre való rátermettségük, úgy az igen könnyűnek találtatnák.

Nem is hihető, hogy a választás körül alakult ezen frakciók, melyek mindegyike a maga jelöltjét szeretné az elnöki székhelyben látni, komolyan vennék a jelölést. Hiszen jól tudják, hogy az eddigi elnök személye az egyénisége olyan súlyú, hogy jelöltjeiket nem tehetik vele szemben a mérlegre. Szilágyi Mór négy évtized óta előkező tagja a hitközségnek és mint elnök igazán a kor szellemében vezette a hitközség ügyeit. Az ő személye az, amelylyel ezt a nagy hitközséget a mostani forrongó társadalmi és felekezeti állapotok között azon cél felé lehet kormányozni, amely felé a szabadelvű zsidóság törekszik, az igazi vallásosság, az erős, tántoríthatatlan magyar hazafiság és kulturális haladás célja felé.

Szeretnők elhinni, hogy ezek a frakciók a választás napjig elállanak majd jelöltjeiktől és maguk a jelöltek is elállanak attól, hogy e tisztség után vágyódjanak és szabad folyást engednek a küzdelemnek, annak a küzdelemnek, amely az elnöki tisztségben azt akarja továbbra is

Ha jól, kellemes és kristálytisztát akarunk inni, úgy csakis —

BÁCSKA GYÖNGYE

savanyúvizet igyunk, mert az jó, kellemes, tiszta és olcsó is. Kis üveg 5 krajcár, nagy üveg 8 krajcár, nagyobb megrendelésnél 4 és 7 krajcár.

Mindig friss töltés kapható és rendelhető az

Angyal gyógyszertárban.

Telefon 10. szám. Házhoz szállítjuk.

Mindenki Bácska Gyöngyét igyék! mert az feltétlenül megóv mindennemű fertőző betegségektől.

lálni, aki erre egyéni tulajdonságainál fogva, mint magas tudásánál és műveltségénél és vagyoni függetlenségénél fogva erre igazán rátermett. Szeretnők hinni, hogy hűségét tekintetektől nem viszik oda a dolgok állását, hogy a hitközség életébe belevizslik a torzalkodás, a viszály, az egyetlenség magvát most, amikor a legteljesebb egyetértésre és a legszorosabb összetartásra van szükség. Szeretnők hinni, hogy ekekben a jelöltekben nagyobb a szeretet egyházak iránt, mint amily nagy a hűségük és alárendelők vágyaikat a közös jó érdekében a hitközség békéjének, felvirágozásának, biztos haladásának és egyöntúton oda hatnak, hogy eddigi elnöküket újból megválasszák.

Kiszáradt a korcsolyapálya.

Vagyunk bátrak a zombori Korcsolyázó Egylet szíves figyelmébe ajánlani, hogy kiszáradt a korcsolyapálya. Azok kik hívei a jégspornak szomorúan néznek a tél elé, mert a korcsolyázó egylet összetett kézzel várja a hideg beköszöntését. Nem tudjuk, kit kell mint ügyvezető elnököt, tikkart vagy választmányt tiszelnünk, csak azt látjuk, hogy semmi sem történik a pálya használhatóságának előmozdítására, pedig az erős fagy bekövetkezését minden pillanatban várhatni.

Nem is volna oly nehéz a dolgon segíteni. Ott van elsősorban az Export gőzmalom, a honnan a régi jó időkben vezettek be vizet. Ott van másodsorban a körüti árok, amely telve van vízzel és ennek vizét aránylag igen csekély költséggel lehetne a korcsolyapályára vezetetni. De természetesen ezzel most senki sem törődik. Minek? meg kell várni míg elmúlik a tél, hogy megtudjuk, vajjon lesz-e egyáltalában jég és ha a tél kemény volt, akkor a választmány eleget tesz a köteletségének azzal, hogy jegyzőkönyvbe véteti, miszerint a jégpályát még idéjekorán vízzel kellett volna megöltetni.

Mi szerényen azt indítványozzuk, hogy ezen kísérlet mellőzésével, most mikor még nincs oly késő, vezessenek vizet a korcsolyapályát, hogy ne történjen meg velünk az a szegény, hogy egész télen át álljon a Korcsolyázó Egylet pavilonja a kiszáradt korcsolyázó pálya felett.

Hirek.

* **Kinevezés.** A zombori pénzügyigazgatóság Csejthej István zombori lakost a palánkai kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki és ideiglenes szolgálattételre a szabadkai kir. adóhivatalhoz osztotta be.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Fábrián László szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot a kaposvári királyi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

* **Városi közgyűlés.** Zombor m. kir. város törvényhatósági bizottsága 1908. évi november hó 30-án, hétfőn délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

* **A városi könyvtáregyesület gyűlése.** A városi kövtáregyesület választmányja folyó hó 21-én dr. Falcsone Nándor igazgató elnöklete alatt gyűlést tartott. Csetri Károly főgimn. tanár, könyvtárnok, a hivatalos iratok előterjesztése után jelentést tett az eddig több mint 800 korona értékű magyar könyvrendelésről s javaslatot tett a még könyvvásárlásra rendelkezésre álló 40 korona felhasználásáról. A 40 koronát a választmány, tekintettel a németül olvasni kívánókra, új német könyvek vételére kívánja fordítani. A több mint 800 korona értékben eddig megvásárolt könyvek magyar tudományos és legnagyobb részben szépirodalmi művek, eredetiek úgy, mint a világirodalom legjelesebb műveinek fordításai. Elhatározták ezenkívül a választmány, hogy — mivel a városnak a könyvtár városházában levő helyiségeire szüksége van s emiatt a könyvtárt onnan ki akarja helyezni, még pedig a Haméder-féle telken építendő emeletes házba — átír a tanácsos az iránt, hogy a könyvtár céljára építendő ház tervezése alkalmával, a könyvtáregyesület véleményét is hallgassa meg. Mert amennyiben új épület emeltek a fontos kulturműszöveget teljesítő városi könyvtárnak, kivánatos volna azt a modern könyvtárak követelményeinek megfelelően s elég nagyra építeni, hogy a most is több mint 30000 kötetből álló könyvtár felbővítésének akadály ne legyen s hogy a közönség számára égetően szükséges nyilvános olvasóterem is meg valósuljon. A könyvtárt használhatja minden helybeli és vidéki felnőtt, önálló egyén, aki az egyesület tagjai közé a könyvtárban személyesen, vagy ha vidéki, a könyvtárnoknál levél által beiratkozik s évenként 6, illetve vidéki 8 korona tagsági díjat fizet.

* **Gombos—Erdőd között rendszer a forgalom.** A máv igazgatósága a következő értekezési közlés: Az összes tehervonatoknál Gombos—Erdőd közti kompozása f. hó 25-től kezdve ismét korlátlanul eszközöltetik.

* **Egy ügyvéd elleni oszód megszüntetése.** A dr. Szilágyi Károly zombori — azelőtt bezárni — ügyvéd ellen elrendelt oszódó a zombori törvényszék, a hitelezők beleegyezésével, megszüntette.

* **Nőtisztviselők estélye.** Mint már jeleztük, a Zombori Nőtisztviselők Egyesülete december 12-én (szombaton) este tartja nagyصابر estélyét a Városháza nagytermében. A jegyeket már hangya srgalomalom átutagatják a kedves kis leánykák, kik barátságos mosolyalal távoznak attól, aki vesz tőlük, aki pedig nem vesz — no ne is adja az Isten, hogy ne vegyenek — arra megvető pillantásokat vetnek. Azért tanácsos, hogy mindenki egyen tőlük jegyet, akinek kímálatnak, mert ellenkező esetben meggyűlik a baja a kedves kis csapatral és akkor lesz csak „hadd el hadd”. — A műsort lapunk legközelebbi számában hozzuk.

* **Levél a washingtoni Fehér Házból egy bácskai írónak.** Vértesi Károly utirajzírót az 1904-ik évi amerikai kűrutázás-alkalmával Roosevelt elnök szívesen fogadta kihallgatáson Vértesi Károly megírta azóta nagy munkáját „Körtutázás Amerikában” című könyvét s ebben

egy jellemrajzot Roosevelt elnökről. A nevezett író, illusztrált könyvével egy díszesen bekötött remek példányát és az elnökről szóló cikket az elnöknek angol fordításban megküldvén, a Fehér Házból f. é. november 9-ik kelettel egy kedves megszólítású és meleg hangú levél érkezett a szerzőhöz, melyben az elnök megköszöni az író szíves figyelmét és nagyrabecsült udvariasságát.

* **Az újvidéki téli kikötő.** Legutóbbi számunknak azon híre, hogy Újvidék város a télikikötőt megszüretti, egyik újvidéki lap tarsunk úgy vette, mintha neheztelnék emiatt az újvidékiekre; nem, mi csak fájdalommal emlíjük meg az ilyen dolgokat, mikor látjuk, mint mozognak és történetek előre más városok akkor, mikor mi zomboriak alszunk. Nálunk a városatyák egy rendőrőrmesteri állás betöltésénél sokkal fontosabbnak találják, hogy jó függetlenségi e a pályázó, hogy a halpaprikást főző halász függetlenségi-e, sőt a hal maga is függetlenségi legyen. — Újvidéki lap tarsunk különben következőleg elmélkedik hirtünkre vonatkozólag:

„Zombori lap tarsunk neheztel, mert Újvidék téli kikötőt kér. Ne éjelezjenek a zomboriak, hisz a dús ligetbe nem helyezhetik el a kikötőt. Elégedjenek meg a zöldséggel. Nálunk minden zöld, már pedig zöld a remény. Azt mondják nem kapnak egyebet, mint fűgét. Hát ez semmi? — Ez is valami. Milyen édes, milyen jó, a kis zomboriaknak való. Újvidék a kereskedelem és iparban megmozdított város. A délvideki kereskedelem gócpontja. A dunamenti fekvése megköveteli, hogy fejlődhessenek, Lakosságának szorgalma e 160 éves várost egyik leggazdagabb magyar várossá teremtette és most bűn volna itt megállapodni. A megálló visszafejlesztés jelentene. Csak előre, ez legyen továbbra is a jelszavunk. Ezzel nem régebben itt járt külföldi azt a találó megjegyzést tette Újvidékre: „Ez kis Amerik” Valóban igaz. Népe hangyaszorgalmú, élelmes, törekvő s kihasználkozó alkalmat, nem dugja össze a rézkoponyákat a kaszinóban, hanem lankadatlan buzgalommal törtet előre, mindig csak előre!”

* **A zombori róm. kath. iskolaszék** a napokban tartott gyűlésén a többi között Léway távozásával megüresedett tanítói állás betöltésével foglalkozott s ez ügyben határozatilag kimondotta, hogy a fiúiskolára férfi tanítót fog alkalmazni s az új állásra (1500 kor. törzsfizetés, 360 korona lakbér s 20 korona kártilletmény) a megfelelő korpotóék) december 20-ig pályázatot ír ki.

* **Gibicz, a zsebmetsző.** Az itteni vásár alkalmával a rendőrség tetten érte Gibicz János zsebmetszőt, a kiről valatás közben kiderült, hogy négy társával tavaly februárban a nagykanizsai törvényszék fogházából megszökött és azóta álneveket viselt. Jablonszky Miklós rendőrkapitány megállapította a személyazonosságát, mire Gibicz a bizonyítékok sulya alatt vallott. Vallomása során egy titokzatos bűntényről is lerántotta a leplet. A nyár folyamán ugyanis a zenta-szegedi vonalon Paphalom megálló közelében egy társával Kovács Katona Sándor főkötő lakost kirabolták és sulyosan megsebesítettek és azután leugrottak a robogó vonatról. Az egyik tettes Gibicz volt. A zombori törvényszék fogházába zárták, a honnan Nagykanizsára internálták.

Porosz és hazai szalon szén, kokszt és vágott fát jutányos árban
 wagonrakományban ajánl és helyben házhoz szállít
BODNÁRSOMA **szénnagykereskedő.**
 Iroda: Bajai-utca 18.   Telep: Tökölly-(Apatini)-ut 25.   Telefon 89. szám.

* **A községi jegyzők nyugdíj-ügye.** Hontvármegye törvényhatósági bizottsága kimondotta, hogy a községi, kör- és segédjegyzők nyugdíjügyének törvény útján leendő rendezése iránt a belügyminiszterhez és az országgyűlés képviselő házához feliratot intéz, egyszersint a társörvényhatóságokhoz átír, hogy hasonló határozatot hozzanak. A törvényhatóság átirata megérkezett megyénkhez is és a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén veszi tárgyalás alá.

* **A zombori róm. kath. legényegylet téli előadásai.** Első előadás vasárnap, november hó 29 én délután 5 órakor. Sorrend: Inclina Domine, Zierteről, Énekl: Rell Emma k. a. Jézus élete. Vetített képekkel. Magyarazattal kíséri: Buday Gerő. Boldogasszony Anyánk. Énekl: a kath. legényegylet vegyeskara. Vetítő képes előadásoknál belépődíj 20 fillér. Második előadást december 6-án d. u. 5 órakor P. Leó Karmelita Atya tartja. Az előadásokra mindenkit szívesen lát az előjáróság.

* **Elhunyt jegyző.** Grosser Lajos, bérégi jegyző a halotti szentségek átjutas felvétele után hosszas és kínos szenvedés közben f. hó 23 án este joblőtre szenderült. Hült tetemei 25 én — Béregeu — a gyászháznál beszenteltettek, onnét Hercegszántóra szállítottak, hol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az elhunytba Grosser Géza az Agr. takaréktár főpénztárosa gyászolja fivérét.

* **A zombori kath. legényegylet** ügyvezető alelnökkévé az érseki hatóság Mészáros Béla, zombori káplánt nevezte ki.

* **A baja-báttaszéki vasut teherpróbája.** Bajáról jelentik: Szorgos és serény munka folyik ezidőszent a bajai Dunahidnál. Miután a hid munkálatai teljesen befejeztettek, most eltávolítják a hidról és a hid melől az összes állványokat és teljesen szabadá teszik mindentől. Ez a nagy munka nagyon is fontos alkalomból történik. December hó 9-én nagyjelentőségű esemény történik a baja-báttaszéki Dunahidon. Ezen a napon tartják meg a hid teherpróbáját. Ennek megtörténte után alig áll valami útjában a hid megnyitásának. Ha a baja- szabadkai és a báttaszéki —dombóvári vonal elsőpranositási munkálatai elkészülnek, ugy május elsejére átadhatják az országos fontosságú vonalat a forgalomnak.

* **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter méltányolva a verhási polg. leányiskolának sikeres működését a magyarosítás terén és az általános műveltség terjesztése körül, 1000 kor. zegélyt utalványozott.

* **Uj gazdasági szaktanár.** A földmívelésügyi miniszter Schwab János gazdasági szaktanárt a bajai állami tanítóképző intézetnél áthelyezte s helyére Csepreghy Gyula földmivesiskolai segédtanítót osztotta be és Bácsbódog vármegye területére a gazdasági szaktanári teendők ellátásával is megbizta.

* **Anyakönyvi hivatalok megvizsgálása.** Katona belügyminiszteri titkár — mint levelezőnk írja — kedden Titelre érkezett az anyakönyvi ügyek megvizsgálása végett, amit nyomban meg is ejtett. A járásnak még több községében fogja az anyakönyveket megvizsgálni.

* **Bácsmezei sertések kiviteli tilalma.** A sertésvésznek megtör-

tént elhurocolása miatt tilos a sertéseknek Horvátországba való bevitele a bajai, apatini, almási, hódási, kulai, palánkai, óbecsei, topolnai, újvidéki és zombori járásközből.

* **Felhívás a szepességiekhez.** Szepességiek földjeink az egész országban mindenfelé szétosztottan élnek és szűkebb hazájuk diésőségére szép pozíciókban öregbitik a Zipszerek híre. Miután az a ólunk, hogy a velünk érző, de túllünk elszakadt földjeink névsorát lapunk megindításának nevedszázados évfordulója alkalmával kiadandó albumban megörökítettük, kérjük az összes szepességieket, hogy születési helyük feltüntetésével nevüket, foglalkozásukat és jelenlegi lakóhelyüket, a Szepesi Lapok szerkesztőségével jglön, tudatni sziveskedjenek.

* **Egy anya öngyilkossága.** Újvidékről írják, hogy Neumann János ottani fényképész neje szerdán délután félbélőtte magát és meghalt. Az öngyilkos urinő leánya a mu't nyáron a Dunába fulladt és Neumann leánya elvesztése miatti bánatában bu-komorságba esett s szenvedései elől most a halálba menekült.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségessé válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a meleg szívesen veszi be és megemésztli most akkor is, ha a tejet visszautasítja. Közludomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánljuk a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Allír.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

* **Pályázat.** Az újvidéki kir. törvényszék elnöke a szabályi kir. járásbírósnágnál üresedésben levő jegyzői állásra két heti lejárattal pályázatot hirdet.

* **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a bácsföldvári polgári kaszinó egylet alapszabályait bemutatási záradékkal ellátta.

* **Restauráció Szabadkán.** A szabadkai városi tisztviselők hat évi mandátuma f. december végén lejárván, a restauráció december 10-re tűzött ki.

* **Közlekedés a Dunán.** Újvidékről írják: Mióta a vasuti hid katonai őrizet alá került, most meg a fahidat is kiszédték: a Dunán való átkelés és Péterváradal való közlekedés ladikokon és kompon történik, ami nemcsak hosszadalmas, kivált a késő délutáni és esti órákban sokak előtt nagyon félelmetes. E bajon azonban már segítve lesz, mert a közönség érdekeit gondozó, Balla Aladár főispán közbenjárására Kuk péterváradai várparancsnok hajlandó r. 5 esti 7 óráig érvényes jegyeket kiadni a vasuti hid gyaloghasználatára azon újvidéki lakosok számára, kiket jegyzőke foglalva a vár. hatóság a várparancsnokság elé terjeszti.

* **Újvidék térképezése.** Újvidék város felmérését és térképezését Szosztay László budapesti műegyetemi magántanár vállalta el 48.000 koronáért. A munkát másfél év alatt köteles elvégezni

* **A titeli katolikus kör** alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár r. t. bácsmezei képvisellete

SZELES JENŐ, ZOMBOR Mintaraktár

kutszivattyukban és tűzifecskenedőkben. Hazai gyártmány.

(**A gőzfürdő használatáról.** Több fürdővezető által és más oldalról is kérdézősködés történt, hogy miképen legcélszerűbb a gőzfürdő használatát. Ezen urak közül többen hoztam is intézkedést, hogy mi a véleményem ez ügyben. Ennek fogva vagyok bátor a nagyérdemű közönségnek 23 évi tapasztalataim alapján a következő fürdési rendet, illetve fürdőhasználati módot ajánlani, amit Dr. Winteritz is helyesel: Első a langyos (jobb hideg) zuhany, utána rögtön a gőzkamra használatát 15—20 percig, közben a gőzkamrában levő hideg víz használandó, onnan a meleg medencében fürdeni 5—10 percig, és dörzsöltetni (lotirozás), dörzsölés után újból a gőzkamra használatát 15—20 percig, onnan rögtön az összes hidegzuhany és medence használatát, majd utána a pihenőben 20—25 percig pihenni és ekkor öltözködni. Folytatlag majd a Kneip előírását is fogom tisztelettel közölni. Sárközy S. Béla okl. fürdőmester, a Hungária-gőzfürdő bérlője.

A gyomor
egészségben való megőrzése
főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyszerekből azonban előállított étvágyelősegítő, emésztés előmozdító és enyhén levezető háziszser, mely a mértékeltenség ismert következményeit, hibás diét, meghülés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorégést, szélzorusulást, mértékeltlen savképződést és gőrszerű fájdalmakat oszillipata és megszünteti, az a dr. Rosaféle gyomorbalzsam, Fragner B. prágai gyógyszeráról 1/2 üveg 1 korona, 1/4 üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzott védjegy van.

Főraktár:
FRAGNER B. os. és kir. udvari szállító a „Fekete sashoz” Prága, Kleinselte 208. Nardugassze sarkán.

Postai szállítás naponta. 2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fill. beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárólban. Főraktár: Tűrk József gyógyszerárólban Budapestben, Király-utca.

(**Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz porok” használatát által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 3 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A gyógyszerész, os. és kir. udv. szállítóól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógy-

15 percz alatt Padló Email Lack

- száradó -

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható:

ift. Heindlhofer Róbertnél

Zombor.

szertárakban határozottan Moll A. készít-
ménye az ő gyári jelvényével és aláírás-
ával kérendő

A legjobb kutyakalács volt és marad a

FATTINGER-féle KUTYA-KALÁCS,
mely az összes efaifa tápszernek közül a legjobb összes
teljes és teljesítő. — 10 kg. 23.— K., 5 kg. bérment-
ve 320 K. **FATTINGER-féle PUPPY-BISQUIT**
kutyákutya részére. 50 kg. 26.— K., 5 kg. bér-
ment e 350 K. — A jegyzéket bérmentve küld
Fattinger's Patent Hundekuchen- und Geflügel-
Futter-Fabrik, Wiener-Neustadt.
250-nél több elsőj. — A Fattinger-féle tápszer
állatorvos ellenőrzés mellett készült.

(**A visszatetsző szaga** és ize
következtében oly nehezen bevehető csu-
kamájolaj végre jó ízű és könnyen emész-
tethető állapotban kapható a híres „Scott-
féle Emulsió”-ban, mely minden gyógy-
szertárban árusítatik.

(**Családi kinoset** képez beteg-
ségeknek Thierry A. gyógyszerész balszama
és Centifol kenőse, melyeknek gyógyha-
tása számos orvosi tekintély által elismer-
tetik, és tényleg minden házi gyógy-
szertárt nélkülözhetővé tesz. Sok ezer há-
lajra igazolja e háziszerek világsikerét.
Ebbeli könyv díjmentesen megküldetik
Thierry A. gyógyszerész által Pragrada
Rohits Sausbrunn mellett.

„**IDEÁL**” pörköltkáv a legjobb.

Színház.

Műsor.

Vasárnap, 29-én: Délután „Csókkirály”,
operette. Ujdonság.
Este „Bákirálynő”, operette. Ujdonság.
Május 30-án: „Drótostót”, operette.
Kedden, 1-én: „Biboros”, színmű.
Szerdán, 2-án: „Becstelének”, színmű.
Csütörtökön, 3-án: „Gül-baba” operette.
Pénteken, 4-én: „Varázskeringő”.
Szombaton, 5-én: Bákirálynő, operette.

Rosenkranz és Gildenstern.

Szerdán „Rosenkranz és Gildenstern”
került színre. E klasszikus vígjátékot ke-
vésé klasszikus előadásban élveztek. Bár
egy szereplők a maguk részéről mindent
elkövettek a siker érdekében, az előadás
bizony csak közepes volt. Sőt egyes helye-
ken laikusok által is észrevehető hibákat
vontunk kénytelenek élvezni. Dereks mun-
kát végeztek: Halasi Marika, Haraszti
Vilma, kik kedves játékaival néhány jele-
nést kifogástalanná tettek. Gózon, Virányi,
Remete, Solymosi igyekeztek tökéletes
nyújtani.

Vig özvegy.

Csütörtökön a „Vig özvegy” ment
lehetetlen előadással. A címszerepet Pataki
Vilma énekelte jobban mondva gyakran
c-ak lehetne, mert leghatásosabb énekszám-
ait szín- és hang nélkül lehetne a szó
legsorosabb értelmében. Remete a régi
volt, de minden igyekezete dacára, sem
volt képes az előadást a tavali nívóra
emelni. De ez nem ő rajta múlt, Solymosi
nyugodtan és szépen játszott és a
hatás nem is maradt el. Csinos partnere
volt Csánádi Irma kiiskolázott hangú éne-
kes és tegnap bizonyított Glavári Han-
nó. Meg kell jegyeznem hogy nagyon
furesán nézett ki néhány művész frakban,
borotvátalan arccal, bajusz és festék nél-
kül. Ily mérvű fumiálását a közönségnek
nem hagyhatom szó nélkül. **Dr. M. J.**

Kitüntetett színészek.

Azon vidéki színészek között, kik a
budapesti „Magyar Színpad” felhívása
folytán százánál több szavazatot kaptak a
vidéki közönség köréből, társulatunkból
Remete Gézát és Peterdi Etelkát érte e
kitüntetés. A „Magyar Színpad” ugyanis
azon kérdést vetette fel, hogy a vidéki
színészek közül, kik vannak hivatva a
budapesti színpadok művészgárdájában
helyet foglalni. Mi az elismerést mindkét
kitüntetettnek szívesen aláírjuk csak örülni
tudunk a más helyekről a jövő elismerő nyi-
latkozatoknak.

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet
részvénytársaság, Budapest, heti jelen-
tése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1908. november 28-án.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten
mindvégig gyenge volt, de különösen az
utolsó napon határozott lanyhaságban éle-
sedett ki. — A külpolitikai bonyadalmak
íránt aggodalmat keltő, folyton meg-meg-
újuló újság hírek állandó izgalomban tar-
tották a tőzsdét, és a legutolsó napon
elterjedt azon hír, hogy Bosznia-Hercego-
vinában ellenséges mozgalmak észlelhetők,
sürgős eladásokra indította a közönséget,
ugy hogy lényeges áresőkkenés állott be,
mely a múlt héttel szemben már az inter-
nationális értékeknek is kb. 20—30 kor-
onával szorította le az árfolyamok szinvo-
nalát, mig orvosi papíroknál még ennél is
nagyobb árvisszaesés constatálható.

A magyar hitel részvény kb. 15 kor-
onával, a magyar lezámitoló és pénz-
váltóbank részvény kb. 7 koronával, a
magyar jelzáloghitelbank részvény kb. 7.75
koronával, a rimamurányi vasmű részvény
kb. 10.25 koronával, a kőbányai gőztégla-
gyár részvény kb. 50 koronával ment
vissza, de különösen szembeűlő a 4%-os
magyar koronajáradéknak áresése, mely
0.85%-ot tett ki.

A mai déli tőzsdén a miniszterelnök
megbízásából hivatalos kijelentés tételtett,
mely szerint mindazon hírek, melyek moz-
gósításról szólnak, teljesen alaptalanok,
miután ily intézkedés sem meg nem törté-
nt, sem kilátásba véve nincsen, mely
kijelentés megnyugtatólag hatott, ugy

hogy az értékek csaknem mindvégig némi
javulást értek el, és a 4%-os magyar ko-
ronajáradék pld. a legalacsonyabb árfolyam-
mal szemben kb. 1/2%-nyi áremelkedésben
részestült.

A mai helyzetben minden attól függ
hogy a külpolitikai bonyadalmak mily
módon fognak elintézését nyerni, miután
a tőzsdén a speculacionális engamento-
k ez időszertint nem mondhatók jelentéke-
nyeknek. és a politikai helyzet tisztulá-
sával a közönség bizalma előreláthatólag
imét az értékpapírcak felé fog fordulni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltózá-
sai a következők voltak:

	nov. 19.	nov. 26.
4% M. koronajáradék	91.45	90.60
Magy. hitel részvény	731.75	716.—
Magyar lezámitoló- bank részvény . . .	471.50	464.50
Magyar jelzálogbank részvény	420.25	412.50
Rimamurányi vasmű részvény	521.75	511.50
Budapesti közuti vas- pálya részvény . .	568.50	576.—
Kőbányai gőztégla- gyár részvény . . .	850.—	800.—
Fegyver és gépgyár részvény	325.—	315.—

Piaci árak.

Budapesti gabona tőzsde november 28.

Árak 50 kilónként.

	K. f.	K. f.
Buza	18	13 30
Arpa	8	8 20
Zab	8 50	8 80
Kukoricza új	6 80	7 —
Bab	9 —	9 50
Kendermag	—	—
Repeze	—	—

Árak a zombori piacon november 28.

	K. f.	K. f.
Buza	12	12 30
Rozs	8 80	9 —
Arpa	7 10	7 30
Zab	7 80	8 —
Kukoricza-új	6 —	6 10
Bab	8 —	8 50
Kendermag	15 —	16 —

Irodalom.

Munkásbiztosítási választott bírósági eljárás.
cimen Csilléry Dávid nagykárolyi kir.
járásbíró könyvet adott ki, amely a munkás-
biztosítási választott bírósági eljárásra
vonatkozó rendeletben hivatkozott törvé-
nyeket, magát az eljárási rendeletet és más
idovágó rendeleteket ismerteti A könyvet
nagy haszonnal forgathatják ipartestülete-
ink, a melyek az ipartestület tagjainak
hasznos utmutatásokat adhatnak a munkás-
póntzárnál felmerülő vitás ügyekben, de
előnyös szolgálatot tesz ez a kézikönyv a
munkaadóknak, gyárosoknak és kereske-
dőknek is, kiknek a munkásvédelmi tör-
vényeket saját érdekében is meg alkalm-
mazottaikra való tekintettel is alapsan
ismerniök kell. A könyv ára 5 korona és
megrendelhető Manyak és Tóth nyomda-
tulajdonosoknál Nagykárolyon.

Felölts szerkesztő: **OBLÁT KÁROLY.**

Szerkesztő: **KEMÉNY JÁNOS.**

Számpórolalmi főmunkatárs: **DR. MÜLLER JÁNOS.**

Nyilttér*)

Hölgyeim, igazán idegessé tesznek

örökös köhögésükkel. Önök úgy tesznek, mintha Fay-féle valódi szodeni ásvány-pasztila nem is volna a világon. Egyáltalán nem értem, hogyan kizozhatja magát valaki köhögéssel, ha módjában van, hogy néhány fillérért kényelmes módon megszabadulhat tőle. Vegyen Fay-féle valódi szodeni és nem köhög többé. Híszzen egy skatulya ára 1 K. 25 fillér és mindenütt kapható. Csak vigyázzon, hogy utánzatot ne kapjon és kérjen mindig Fay-féle valódi szodeni.

Tisképviselet Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Guntzer Wien, IV., Gr. Neugasse 17. Főraktárak Budapesten: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci-körút 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Holduta 8., Thallmayer és Seitz V., Zanyuta 3., Török József, VI., Kiralyuta 12

Igen czélserű utazásoknál. Rövid használat után nélkülözhetlen egészségügyileg megvizsgálva.

Bécs 1887. július 8.

Kalodont

nélkülözhetlen

FOG-CRÉME.

A fogak tisztán tartásához nem elegendők a fogvizek. A foghúrsra folytonosan tapadó, káros anyagok eltávolítását és mechanikai tisztítását csak az üdítőleg ható antiszeptikus fog crémml lehet, a minő a „Kalodont”, mely már minden kultúrállamban eredménynyel használtatik és jól bevált.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI/FELE
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Heindlhofer Róbert uraknál

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-fürdők, uszodák-, tó-, kő- és márványfürdők; hőlégy-, szénasavas- és villamos vízfürdők. Irvó-kúra, 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Falcione-fürdő.

Tájékoztató.

Fürdőárak:

1 havi bérlet	4 kor.
12 gőz jegy	6 kor.
10 felső kád jegy	8 kor.
10 alsó kád jegy	6 kor.
4 tisztviselő jegy	2 kor.

Midőn ezen utjonnan megállapított fürdőárakat a n. ó. közönség becses tudomására adom, vagyok bátor még megjegyezni, hogy évi bérletek családok részére nagyon jutányos árban kaphatók garancia mellett.

Továbbá tudatom még, hogy a fővárosból egy hosszú gyakorlattal bíró szakembert alkalmaztam fürdőmesternek; ezért abba a kellemes helyzetben vagyok, hogy nagybecsű vendégeim igényeit mindenben kielégíthetem.

A fürdő reggel 5 től este 8 ig áll a nagy közönség rendelkezésére.

Becsos pártfogásukat kérve, vagyok illő tisztelettel

Bridmann Lajos,
fürdőbérlet.

Szőlőoltványokat szállít, faj-tisztaságért

Jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

talajdonos: **CASPARI FRIGYES,** Medgyes 66. (Nagyküküllő megye).
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett ellismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy ór, mint irásbe íleg bizonyágot szerezheth magának fentl szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Az „ALTATER“ likörgyár Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító József Főherceg 5 fonségének kamarai szállítója

Budapest
ajánlja

„Altater“ likörjét

és minden egyéb finom likörkészítményeit, valamint a legutóbbi természetből ezüst tásben befőtt

málnaszörpöt.

Hirdetéseket

felveez

a kiadóhivata.

:: Köhögés, rekedtség és ::
hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 dohoz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Férfiruha bérlet.

Több oldalról történt felkérés folytán engedve a kívánalmaknak, ezennel közhírré teszem, hogy az alábbi feltételek mellett kitüntetett ruházati árakat a köténdő bérlet alapján szállítom.

Ugy mind:

3 tavaszi sacco öltöny,	1 felöltő,
2 nyári sacco öltöny,	1 télikabát,
2 téli sacco öltöny,	2 divat nadrág,
1 smokking v. Ferencz József öltöny,	2 divat mellény,

Összesen 14 drb ruha, melynek felmért a megrendelő a raktárban levő legfinomabb angol és francia szövethből választhatja ki,

hétsszázhusz korona árban,

mely összeg husz koronás havi részletekben a szerződés megkötése napjától lesz fizetve. A megrendelt öltönyöket bármikor szállítom. Bérletet kötni bármikor lehet.

Tisztelettel **Friebert Mihály** utóda uri szabóüzlete.

Zombor, Gromon-utca Koszanits-féle ház.

LEOPOLD GYULA... BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 43. 200 négyzetméter területű építési területe.

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan!
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Egy letétele magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEREMHÁL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legérősebb sóborszesz az
ERŐ SÓBORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utárvét mellett a
KOSMOS vágószélű és karmelkés laboratórium
GYÖR, BAROSS-UT.

Csmege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbottlik, iszok, aszópók, gomba-, bus- és fűszék-konzervek, nemese borovicák, legértékesebb minőségben szállítunk a legkisebb részletekkel is a
BÉLHURUT
(használat), gyomoréreg legjobb gyógyszere a BARTA-féle fekete áfonyagyógyó, kapható gyógyszerüzemünkben, 6 kőgöngyűs bismut és kadmium készítményekkel is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

FRANZSCHÉK VILMOS
elismert legokosabb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
RIVOLI fényképezési és festészet műtermébe
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művésztiszteiben fényképezőgépek, aquarell- és olajfestmények. Műcélások, selemre, szőnyegre, fűzőre, elváltásra stb. Gross, függelék, tü stb., stb. megfestményekkel. Porcellánba eggett fényképek sűrűkötésbe stb. Műrel küldjük ingyen és bérmentve árjegyzéket?

VIGÉZŐ GYÖK
Debeza 2 kor.
Postán szállítja a "FÉRFI GALAMB" Gyógyszerárúháza
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszerárúháza, drogeriákban.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legértékesebb, szabadalmilag védelem alatt álló, mely mindenfajta fűgőget a lakásban ép úgy, mint mindenféle bormű, vőde- és levélterítést és egyéb kert- és rováncok elleni védekezést alkalmasnak és azok petéit azonnal megöli.
Legmehibhibhatóbb védekezésre alkalmas és darabos otthon.
Használati utasítás mellé való utasítás mellett biztosítják a felület eredményt.
Vesztékvizsgálók Magyarország részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-61.

BOGDÁNY
sorsjegyei paratlan!
Kérjük meg a sorsjegyeket csak a
BOGDÁNY S
közvetítő sorsjegyiroda r.-t.-nél
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tétele K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerárúháza
Budapest, Győr-utca 17.
"Tollent-étek" ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 80 fillér. - Minden gyógyszerárúháza és drogeriákban kapható.
BERETVÁS TAMÁS Budapest, Rákóczi-utca 17.
Kispest, Rákóczi-utca 17.
Ingyen postai szállítással 8 doboz rendeléssel.

PARIS SZÁLLODA
Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 200 K-ig. Teljes, kényelmes, világos és villanyvilágítású szállás. Fűtés, melegvíz, kávéház, étterem, Villamos vasút megállóhely az összes pályaudvarok és hatók közelében.

Melyik vendéglőben étkeznek Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-ÚT 28. SZ.
Elsőrendű konyha!
Naponta reggeli-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homöpatiai rendelő-írószó
Minden betegségre
szükség esetén
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrműveket készítenek és az egész világon elvannak terjedve.
Első és legnagyobb
mesterek által készítették.

Messaline-Radium - **Selyem** és „Henneberg”-selyem 75 kr.-tól feljebb, bérmentve és rámentesen. Mintha postafordultával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrik, Henneberg in Zürich.

Hungária-fürdő.
Tájékoztató.
Füüdőárak:
Kádfürdő egyszeri használatért... 1 K 20 f
Gőzfürdő egyszeri használatért... 1 K - f
Dják- és gyermekj. egyszeri haszn. - K 40 f
10 kádfürdőjegy egyszerre váltva 10 K - f
12 gőzfürdőjegy egyszerre váltva 10 K - f
Gőzfürdő uraknak:
Kedden és szombaton egész napon át, vasárnapon, hétfőn, szerdán, csütörtökön és pénteken déli 1 óráig.::
Gőzfürdő hölgyeknek:
Hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 óráig 6 óráig.
A kádfürdőket hölgyek és urak minden nap, vasárnap d. n. kivételével használják.
A fürdési idő kádaknál 1 óra.
A fürdő reggeli 5 óráig esti 7 óráig nyitva.
Különféle uszágok. - Fodrász és telefon a fürdőben.
Teljes bizalommal:
Sárközy Soógor Béla, bérlet.

NYUJSÁG
A LEGJOBB NAPILAP
CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Nyuvultörés!
Kinyuvultörés, gyors és fájdalommentes állapotban szenved, kérjen iratolt ingyen és bérmentve kapható a szűd. hatályú gyógyszerárúháza Majna Frankfurt.

AMPUTÁLTAK
A KELETI által készített műlábak és műkezek járó- és nyujtókészülékek a legnevesebb szakorvosok véleménye szerint a legjobbak a világon!
Elegáns, könnyű járás! Több évre terjedő jóállás! Mersékelt árak!
Orthopediai műintézetem 30 éves fennállás teljes biztonságát nyújt az állatállam szállítására készült kézi és lábkezek szakszere, kifogástalan elkészítéséért.
Képes leírásokat küld ingyen és bérmentve.
KELETI J. orvos-sebész, testgyógyászati műintézet.
Budapest, IV., Koronaherec-ntea 17.

RACZITS ÉS CZVRKUSITS ZOMBOR.

Van szerencsénk ezennel tudomására hozni, hogy Klein Géza urnak volt helybeli fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedését nem rég — átvettük, és hogy azt a törvényesen bejegyzett

Raczits és Czvrkusits

cégünk alatt a mai követelményeknek megfelelőleg kibővíve folytatjuk. Az eddig szerzett tapasztalataink, valamint elsőrangú házakkal való kitünő összeköttetéseink alapján azt hisszük, hogy tisztelt vevőink minden követelményének eleget fogunk tehetni és pedig annál is inkább, mivel üzletünkben mindig a legszolidabb kereskedői elvek fognak vezérelni. — Kérjük a gazdasági törekvéseink minden barátját, miszerint ebben a vállalatunkban támogatni sziveskedjék. — Tisztelettel

RACZITS GYÖRGY ÉS CZVRKUSITS LÁZÁR,
mint a Raczits és Czvrkusits cég tagjai.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebajok, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő asztali ital

MALNÁSI
Siculia
KALNÁTO MINDENÜTTÉ
TARZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, VIII. JÓZSEF KÖRUT 37/39
Egyedül való véleményei használati utasítását minden üveghez van mellékelve

Vendéglő és szálloda berbeadás.

A „Palánkai Kaszinó Egylet” berbeadja a tulajdonát képező vendéglőt és szállodát, mely Palánka legforgalmasabb utcájában, modern, szép épületben van, Hozzá tartozik szép **park**, fedett **veranda**, két **kuglizó** (egyik fedett), **tennispálya**, **jégverem**, **kocsiszín**, **istálló stb.** A szállodában 15 vendégszoba van. Évi bér 3000 korona. A bérleti és összes játékdíjak, de tartozik a kaszinó helyiségeit is fűteni, világítani, takarítani s a parkot rendben tartani. A bérlet azonnal is átvehető. Bővebb értesítést ad a Kaszinó igazgatósága.

Palánkán, 1908. nov. 16.

Dr. Nagy Akos,
igazgató.

Kardos Pál,
jegyző.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziáru, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűlésnél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Turók József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerész az „Arany oroszlánhoz”.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

„M-l-l-t!” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-elgarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy értékes bűvész-kártyát tartalmaz.

ÓH JAJ!

Megfajt ez az átkozott köhögés!

Kapható Zomborban: Mihajlovits István, Német Ignác városi gyógyszerésztera telefon szám 71., Tarzay István és Illin Dezső gyógyszerzetárakban.

Köhögés, rekedtség
és elnyákásodás ellen gyors
és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek

Doboz 1 és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszerzetár

Budapest, VI. Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Laki

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedség, katarus, elnyálkásodás, gégekatarus, göcs- és gégehurutól meg akar szabítani, vegyen az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle mell-karmellákat

a 3

5500

közj hitelesített bizonyítvány felőle.

Csomagja 20 és 40 fillér, adag 80 fillér.

Kapható: Illn Dezső, gyógyszerháza az angyalhoz. Városi gyógyszerház Szent-György-tér 5 sz. Zomborban Gebauer Emil a gyógyszerész Bács. — Kleiner Dezső a gyógyszerész Bácszentivan.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SŐSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amil egy igazán jó és hatásos háziszertől vární lehet

Óre az egészségnek, fertőtelenít, erősít és edzi az izmokat, lájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőrápo ószer.

— Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium GYÖR.
Kapható mindenütt.

Arbeiter!

Mit Euchem Wochenlohn e ziele Ihr keine Ersparnisse! Ich gebe Euch ein Mittel an die Hand, durch welches jeder intelligente Arbeiter ohne Berufstörung jeden Mo at 50 Kronen separat verdienen kann. In 6 ösereen Fabriken auch den doppelten und dreifachen Nebenverdi. — Vorarbeiter b vorzugt, keine wie immer gearteten Vorsepen, kein Risiko. — Nur solche, die in Fabriken oder grösseren Unternehmungen beschäftigt sind, wollen sich offeriren unter Chiffre: „Gesundes Untenehmen 1000“ an M. Dukas Nachfolger, Annoncen-Expedition in Wien I., Wollzeile 9.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arezbőr szépi-
tése és fluonitása

Legelegánsabb toilleto-, bál- és salon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilleto-szappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Zomborban: Weidinger S. és Zs.
kereskedő-czégélnél.

Egyedül való THERRY BALZSAMA

lédí csak

a föld ap eival mint védő gyalog. Legkeosebb megküldés 122 vagy 61, vagy 1 szabadalmzott különleges zömök ad, vagy 5 korona — Csomagolás úgy n

Thierry Centifolium-Kendőcse.

Legkeosebb megküldés 2 doboz 3.60 korona. A legjobb hoz zeck zomborhaj, gyomereg, rades, elhog mellhaj, minden helye gya daokta, kösz vány, faszegítő, m n enfe seb, sora da, tyong, d gmat mindenmennyi sérüléseknél, sb. ellen.

Így tessék emezni:

Vedőangyal Thierry A., Pregrada Bohics mellett, gyógyszerháza

Raktárak Budapeston: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértes I. Lugos. Raktár: Német gyógyszerháza a szent Háromság-hoz Zombor. Telefon 71. szám.

Egy és kétéves szőlő-oltványokról,

külöfélé sima és gyökere vadvesztő ől szőlő k mutatók megjelent. Kívánatra bárkinek ingyen é lémentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd, Torontál megye.

*****

Első magyar villamos erőre berendezett hangszer-gyár.

STOWASSER J.

es. és kir. udvari szállító

A RAKÓCZI TÁROGATÓ FELTALÁLÓJA

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánla saját gyárában készült, általában elismert kiváló fa- és rez, fuvó és vonós hangszereit, :: cimbalnokokat sht. ::

Speziallista: vonós és fuvó hangszerek készítésében és javításaiban.

Hangfokozó gerenda, mely által bármely hanggedű vagy gondnoka sokkal jobb, erősebb és lagyabb hangot nyer (biztos siker). Kezesség minden egyes hangszernél. Régi mesterhegedű vétele és eladása.

Legnagyobb gyár és raktár. Rákóczi tárogató általános elismert legjobb, mely tökéletes szólhangszeré általam konstruáltatott, iskolával együtt 35 forintól feljebb

Harmonikumok világűrű legjobb gyártmányok.

Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 2.00, 3, 4, 5 forintól :: feljebb, különleg. aeellangu hangverseny harmonikák, saját minták. ::

Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Kezesség minden egyes hangszernél. Az összes hangszerek javítása különleges, szabercélonossággal, jutányos árban, kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

*****

MILKA SUCHARD

alpesi tej kakao és cukorból áll

Páratlan különlegesség.

FEKTOR

egyetlen hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.
„KOLOBUS” vegyszeti gyár részvénytársaság.
Budapest, VIII., József-utca 16—18.

Szép kebel

két hónap alatt elérhető

Pilules orientales

az egyedüli, mely a mell fejleszti, erősíti, ismét helyreállítja és a női kebelnek felséges teltséget kölcsönöz, anélkül, hogy az egészségnek ártana. Garantált arsenikummentesség. Orvosi hírességek által elismerte. Feltétlenül tiltakozás.

Skatulya használati utasítással K. 6.45 bérmentve.

J. Ratió gyógyszerész, Párisban.
Raktár: Török J. gyógyszerész, Bpest király-u. 12.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy Zomborban, Apolló-utca 18. sz. a.

ZONGORA

javitási műhelyt

nyitottam.

Mindenféle zongora javítása és hangolása szakszertűen és pontosan lesz eszközölve. B. pártfogást kér teljes lisztelettel

MARSHALL ALAJOS,
zongorakészítő és hangoló.

Rum és likörök

háziilag készítve a legjobb minőségűek és 100—200% megtakarítással jár, 50 fillér az ára egy üveg legfinomabb thea rum kivonatnak vagy a 92 féle likör kivonat bármelyikének. Prospectusok és használati utasítás ingyen és bérmentve rendelkezésére áll az érdeklődőknek az egyedüli főraktárban: Gyarmati Emil gyógyszerésztárában Baja, Telefon 95.

Somatose

(Hus-Tojásfehérje)

emeli a legrövidebb idő alatt

az

Erőállapotot.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Vegyenek csak

Széchenyi Sándor Háromszögű Védjeggyel

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Kapható:

Holländer József és fia, Zombor.

Vesszőparipa Liliomszappan

Legpuhább szappan a bőrnek.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok artós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbantalom, vértelenség, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek sztyrekes óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor Hamisítások törvényileg fenyegetnek

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel és „A Moll-féle” sós-borszesz evezetesen min fajtalmes állapító bedörzsölési szerköszvény, ezúttal a megkülönböztetés egyéb következő ményimél legmereteseb nepszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nőiszappan, a bér gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermeknek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kéri.

Legrégibb és legelőkelőbb tea faj.

Kapható minden finomabb belevágó üzletben.

Hotelier

für mein altrenommiertes

„Hotel Zagreb“ D. Miholjac

wird als Zapfenwirt gesucht.

Das Hotel, ursprünglich ein Einkehrgasthaus, auf alten Posten in der frequentiertesten Straße, neu erbaut, ist mit schönen, im ersten Stock befindlichen Fremdenzimmern aufs modernste neu eingerichtet.

Nur tüchtige Bewerber von der Branche, welche der kroatischen, deutschen und ungarischen Sprache mächtig sind, senden ihre Offerte, mit Angabe des Alters, Familienstandes u. bisherigen Thätigkeit an den Eigentümer des Hotels

Gabor Rohu D. Miholjac (Slavonien.)